

Аграрлық нарық проблемалары

Т Е О Р Е Т И Қ А Л Ы Қ Ж Ұ Н Е Ғ Ы Л Ы М И - П Р А К Т И К А Л Ы Қ Ж У Р Н А Л

МАЗМҰНЫ

1994 ж. қазан айында
негізделген

Құрылтайшы -
Қазақ АӨК-нің экономикасы
және ауылдық аумақтарды
дамыту ҒЗИ

Бас редактор
Ғ.Ә. ҚАЛИЕВ

Бас редактордың
орынбасары
А.Б. МОЛДАШЕВ

Редакциялық-баспалау
кеңесі

Ғ.Ү. ӘКІМБЕКОВА,
Ш.Ү. ӘКІМБЕКОВА,
В.В. ГРИГОРУК,
Д.С. ЖАЙЫЛОВ
(Қырғызстан),
С.Т. ЖҰМАШЕВА,
Г.А. НИКИТИНА,
П.М. ПЕРШУКЕВИЧ
(Россия),
А.И. САБИРОВА,
П.Т. САБЛУК
(Украина),
А.С. САЙГАНОВ
(Беларусь),
С.В. САЛАХОВ
(Азербайджан),
М.И. СИГАРЕВ,
Ж.С. СҮНДЕТОВ,
И.Г. УШАЧЕВ
(Россия),
А.П. ШПАК
(Беларусь)

Аграрлық саясат: іс жүзіне асыру механизмі

Ғ.Ә. Қалиев, Ч.Ү. Әкімбекова Қазақстан Республикасының ауыл аумақтарының өлеуметтік дамуы...	7
К.А. Кирдасинова, Қ.Т. Әуезова, Г.К. Джолдасбаева Қазақстанның аграрлық секторын дамытудың өзекті мәселелері	14
Р.Ж. Габдуллина, Г.К. Лухманова, Т.А. Таипов Интеграциялық үрдістер тұрғысынан Қазақстан Республикасының агроөнеркәсіптік кешені	20
Г.Ж. Азретбергенова, М.А. Кульбаева, Б.Б. Бимендеев Ауыл шаруашылығы өнімдерінің бәсекеге қабілеттілігін арттыру.....	28
А.Б. Тлесова, С.Ч. Примбетова, Ш.М. Кантарбаева Қазақстанның аграрлық саласы: инновациялық даму	34
Г.А. Қожахметова, О.В. Лашкарева, Т.А. Таипов Азық-түлік қауіпсіздігі аграрлық саясаттың басымдығы ретінде.....	43
Қ.Р. Жақсыбаев Қазақстан Республикасының агроөнеркәсіптік кешенінің инвестициялық қызметі	50
Т.А. Құсайынов, Г.С. Мусина Белгісіздік жағдайында тиімді құрылымды және ауылшаруашылық егістерінің үйлесімділігін таңдау үрдістерін ақпараттандыру.....	58
Д. Женсхан, Ж.С. Булхайрова, А.М. Балкибаева Қазақстандағы өлеуметтік кәсіпкерліктің қазіргі жағдайы.....	67
Н.А. Умбеталиев АӨК-гі шағын кәсіпкерліктің дамуы	74

Шаруашылық жүргізудің экономикалық механизмі

В.В. Григорул, Ч.Ү. Әкімбекова, Е.В. Климов, Ж.С. Досумова Қосылған құндылығы бар органикалық ауыл шаруашылығы өнімдерін өндіру бойынша аграрлық қалыптастыру моделі.....	82
А.Т. Омарова, Н.К. Емелина, А.К. Курманалина Қазақстан Республикасының агроөнеркәсіптік кешенін мемлекеттік реттеу	90
Шолпан Гайсина, Клеменс Фукс Қазақстанның ауылдық аймақтарының қаржылық сауаттылығы: сипаттамасы және факторлар	98
Д.О. Оналтаев Қазақстандық агробизнеске исламдық қаржыландыруды енгізу мүмкіндіктері	110
А.О. Жағыпарова Қазақстан Республикасының аграрлық секторын Микронесилендіру	117
А.Қ. Өтешова Қазақстанда лизингті дамыту: мәселелер және оларды шешу жолдары	125

Редакция:
И.С. ТАИПОВА
Қ.Ө. ӨМІРҒАЛИЕВА

Компьютерлік верстка:
Ж.С. ДОСУМОВА

Жаппай ақпараттандыру
құралдарын тіркеу туралы
Күәлік №1327, 24 мамыр
1994 ж.

Халықаралық тіркеу номері
ISSN 1817 – 728X

Журнал Қазақстан
Республикасы білім және
ғылым саласындағы
бақылау Комитетінің
басылымдары Тізіміне
қосылған

Журнал БД РИНЦ-де
орналасады. 788-12/2015
шарты 01.12.2015ж.

Қайта баспалау кезінде
редакцияның жазбаша
келісімі, сондай-ақ қитат
алу кезінде «Аграрлық
нарық проблемалары»
журналына бағыттама
беру міндетті.

Редакция жарияланған
мақалаларды басқа
басылымдарда, соның
ішінде электронды
мәліметтер базасында да
пайдалану құқығына ие.

Азық-түлік өнімдері рыногы

Б.Т. Аймурзина, М.Ж. Каменова, Р. Шоқан, А.Д. Бердимурат Қазақстан Республикасының тағам өнеркәсібі: қазіргі жағдайы және мәселелері	132
С.К. Мизанбекова, Б.Б. Қалыкова, И.Т. Мизанбеков Қазақстанның астық өнімдері кешенінің тұрақты даму мәселелері.....	139
Е.Е. Гриднева, Г.Ш. Қалиақпарова, О.С. Гусева Қазақстан Республикасында бидай нарығын дамытудың қазіргі үрдістері	148
Ф.А. Шуленбаева, С.Т. Окутаева, К.М. Маденова Мал шаруашылығын дамытудың мәселелері мен келешегі	155
Ә.К. Шүкіров, Б.М. Шүкірова Қазақстанның батыс аймағындағы мал шаруашылығын дамыту және оның мал биржасын құруға әсері	162
К.Т. Аленова, А.Ж. Нукешева, А.Қ. Ерназарова Қазақстан Республикасында сүт өндірудің экономикалық аспектілері..	169
Р.Ж. Курманкулова, Г.С. Калденова, Ш.У. Ниязбекова Қазақстанның балық шаруашылығы: факторлар, экспорттық әлеует, мәселелер және оларды шешу жолдары	177

Кооперацияны дамыту, өндіріс құралдары рыногы

Ғ.Ү. Әкімбекова, Г.К. Егізбаева, Ұ.Р. Қасқабаев Қазақстан мен Жамбыл облыстарында ауыл шаруашылығы кооперативтерін ұйымдастыру ерекшеліктері	185
Д.А. Калдияров, Ж.Ш. Абдыкалиева Қазақстан Республикасының ауыл шаруашылығындағы кооперацияны дамыту	194

Табиғат пайдалану экономикасы

Г.К. Құрманова, А.А. Молдахметов ГАЖ технологиясына негізделген жер мониторингі	202
---	-----

Ауылдың әлеуметтік проблемалары

С.В. Беспалый, А.С. Нарынбаева, Л.И. Кашук Ауылдық еңбек нарығы: аймақтық даму ерекшеліктері	209
А.К. Джусибалиева, Г.Ж. Абдыкерова Қазақстанның ауыл шаруашылығында жұмыспен қамтуды мемлекеттік қолдау	215

Сөз жас ғалымдарға

Ж.С. Мұхаметжанова Алматы облысының нан және нан-тоқаш өнімдері нарығы	225
Юбилярды құттықтау	232

Проблемы агрорынка

ТЕОРЕТИЧЕСКИЙ И НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКИЙ ЖУРНАЛ

Основан в октябре 1994 г.

Учредитель -
Казахский НИИ экономики
АПК и развития сельских
территорий

Главный редактор
Г.А. КАЛИЕВ

Заместитель главного
редактора
А.Б. МОЛДАШЕВ

Редакционно-
издательский совет:
Г.У. АКИМБЕКОВА,
Ш.У. АКИМБЕКОВА,
В.В. ГРИГОРУК,
Д.С. ДЖАЙЛОВ
(Кыргызстан),
С.Т. ЖУМАШЕВА,
Г.А. НИКИТИНА,
П.М. ПЕРШУКЕВИЧ
(Россия),
А.И. САБИРОВА,
П.Т. САБЛУК
(Украина),
А.С. САЙГАНОВ
(Беларусь),
С.В. САЛАХОВ
(Азербайджан),
М.И. СИГАРЕВ,
Ж.С. СУНДЕТОВ,
И.Г. УШАЧЕВ
(Россия),
А.П. ШПАК
(Беларусь)

СОДЕРЖАНИЕ

Аграрная политика: механизм реализации

Г.А. Калиев, Ч.У. Акимбекова Социальное развитие сельских территорий Республики Казахстан	7
К.А. Кирдасинова, К.Т. Ауезова, Г.К. Джолдасбаева Актуальные проблемы развития аграрного сектора Казахстана.....	14
Р.Ж. Габдуллина, Г.К. Лухманова, Т.А. Таипов Агропромышленный комплекс Республики Казахстан в контексте интеграционных процессов	20
Г.Ж. Азретбергенова, М.А. Кульбаева, Б.Б. Бимендеев Повышение конкурентоспособности производства сельскохозяйственной продукции	28
А.Б. Тлесова, С.Ч. Примбетова, Ш.М. Кантарбаева Аграрная сфера Казахстана: инновационное развитие.....	34
Г.А. Кожаметова, О.В. Лашкарева, Т.А. Таипов Продовольственная безопасность как приоритет аграрной политики	43
К.Р. Жаксыбаев Инвестиционная деятельность в АПК Республики Казахстан	50
Т.А. Кусаинов, Г.С. Мусина Информатизация процессов выбора эффективной структуры и сочетания сельскохозяйственных посевов в условиях неопределенности	58
Д. Женсхан, Ж.С. Булхаирова, А.М. Балкибаева Современное состояние социального предпринимательства в Казахстане	67
Н.А. Умбеталиев Развитие малого предпринимательства в АПК.....	74

Экономический механизм хозяйствования

В.В. Григорук, Ч.У. Акимбекова, Е.В. Климов, Ж.С. Досумова Модель агроформирования по производству органической сельскохозяйственной продукции с добавленной стоимостью.....	82
А.Т. Омарова, Н.К. Емелина, А.К. Курманалина Государственное регулирование АПК Республики Казахстан.....	90
Шолпан Гайсина, Клеменс Фукс Финансовая грамотность в сельских регионах Казахстана: характеристика и факторы	98
Д.О. Оналтаев Возможности внедрения исламского финансирования в казахстанский агробизнес	110
А.О. Жагыпарова Микрокредитование в аграрном секторе Республики Казахстан.....	117
А.К. Отешова Развитие лизинга в Казахстане: проблемы и пути их решения	125

Редакция:
И.С. ТАИПОВА
К.О. ОМИРГАЛИЕВА

Компьютерная верстка:
Ж.С. ДОСУМОВА

Свидетельство о
регистрации средства
массовой информации
№ 1327 от 24 мая 1994 г.

Международный
регистрационный номер
ISSN 1817 – 728X

Журнал включен в
Перечень изданий
Комитета по контролю в
сфере образования и науки
Республики Казахстан

Журнал размещается в
БД РИНЦ.
Договор № 788-12/2015
от 01.12.2015г.

Письменное согласие
редакции при перепечатке,
а также ссылки при
цитировании на журнал
«Проблемы агрорынка»
обязательны.

Редакция сохраняет за
собой право использовать
опубликованные статьи в
других изданиях, в том
числе и электронных
базах данных.

Рынок продовольственной продукции

Б.Т. Аймурзина, М.Ж. Каменова, Р. Шокан, А.Д. Бердимурат Пищевая промышленность Республики Казахстан: современное состояние и проблемы	132
С.К. Мизанбекова, Б.Б. Калыкова, И.Т. Мизанбеков Вопросы устойчивого развития зернопродуктового подкомплекса Казахстана	139
Е.Е. Гриднева, Г.Ш. Калиакпарова, О.С. Гусева Современные тенденции развития рынка пшеницы в Республике Казахстан	148
Ф.А. Шуленбаева, С.Т. Окутаева, К.М. Маденова Проблемы и перспективы развития отрасли животноводства	155
А.К. Шукуров, Б.М. Шукурова Создание биржи скота и ее влияние на развитие животноводства в западном регионе Казахстана	162
К.Т. Аленова, А.Ж. Нукешева, А.К. Ерназарова Экономические аспекты производства молока в Республике Казахстан	169
Р.Ж. Курманкулова, Г.С. Калденова, Ш.У. Ниязбекова Рыбная отрасль Казахстана: факторы, экспортный потенциал, проблемы и пути их решения	177

Развитие кооперации, рынок средств производства

Г.У. Акимбекова, Г.К. Егизбаева, У.Р. Каскабаев Особенности организации сельскохозяйственных кооперативов в Казахстане и Жамбылской области	185
Д.А. Калдияров, Ж.Ш. Абдыкалиева Развитие кооперации в сельском хозяйстве Республики Казахстан.....	194

Экономика природопользования

Г.К. Курманова, А.А. Молдахметов Мониторинг земель на основе ГИС-технологий	202
---	-----

Социальные проблемы села

С.В. Беспальный, А.С. Нарынбаева, Л.И. Кашук Сельский рынок труда: особенности регионального развития	209
А.К. Джусибалиева, Г.Ж. Абдыкерова Государственная поддержка занятости в сельском хозяйстве Казахстана	215

Слово молодым ученым

Ж.С. Мухаметжанова Рынок хлеба и хлебобулочных изделий в Алматинской области.....	225
Поздравление юбиляра	232

Problems of AgriMarket

THEORETICAL AND SCIENTIFIC-PRACTICAL JOURNAL

Founded in October 1994,

Founder -
Kazakh Research Institute of
Economy of AIC and rural
development

Chief Editor
G.A. KALIYEV

Deputy Chief Editor
A.B. MOLDASHEV

Editorial-Publishing Board:

G.U. AKIMBEKOVA,
SH.U. AKIMBEKOVA,
V.V. GRIGORUK,
D.S. DZHAILOV
(Kyrgyzstan)
S.T. ZHUMASHEVA,
G.A. NIKITINA,
P.M. PERSHUKEVICH
(Russia)
A.I. SABIROVA,
P.T. SABLUK
(Ukraine),
A.S. SAIGANOV
(Belarus)
S.V. SALAKHOV
(Azerbaijan)
M.I. SIGAREV,
J.S. SUNDETOV,
I.G. USHACHEV
(Russia),
A.P. SHPAK
(Belarus)

CONTENT

Agricultural policy: mechanism of implementation

G.A. Kaliev, Ch.U. Akimbekova Social development of rural areas of the Republic of Kazakhstan.....	7
K.A. Kirdasinova, K.T. Auezova, G.K. Dzholdasbayeva Relevant issues of agricultural sector development of Kazakhstan.....	14
R.Z. Gabdullina, G.K. Lukhmanova, T.A. Taipov Agroindustrial complex of the Republic of Kazakhstan in the context of integration processes	20
G.Zh. Azretbergenova, M.A. Kulbayeva, B.B. Bimendeyev Increasing the competitiveness of agricultural production	28
A.B. Tlesova, S.C. Primbetova, Sh.M. Kantarbayeva Agricultural sphere of Kazakhstan: innovative development.....	34
G.A. Kozhakhmetova, O.V. Lashkareva, T.A. Taipov Food security as a priority of agricultural policy	43
K.R. Zhaksybaev Investment activity in the AIC of the Republic of Kazakhstan	50
T.A. Kussainov, G.S. Mussina Informatization of the processes of selection of the effective structure and combination of agricultural crops in the uncertain conditions	58
D. Zhenshkan, Zh.S. Bulkhairova, A.M. Balkibayeva The current state of social entrepreneurship in Kazakhstan.....	67
N.A. Umbetaliyev Development of small business in AIC	74

The economic management mechanism

V.V. Grigoruk, Ch.U. Akimbekova, E.V. Klimov, Zh.S. Dossumova The agribusiness model of production of value added organic agricultural products	82
A. Omarova, N. Emelina, A. Kurmanalina State regulation of AIC of the Republic of Kazakhstan	90
Sholpan Gaisina, Clemens Fuchs Financial literacy in rural regions of Kazakhstan: characteristics and factors	98
D.O. Onaltayev Opportunities for the introduction of Islamic financing of Kazakhstan's agribusiness	110
A.O. Zhagyparova Microlending in the agricultural sector of the Republic of Kazakhstan	117
A.K. Oteshova Development of leasing in Kazakhstan: problems and solutions	125

Editorial office:
I.S. TAPOVA
K.O. OMIRGALIYEVA

Layout:
ZH.S. DOSSUMOVA

Certificate of registration of
mass media № 1327 from
May 24, 1994

International registration
number
ISSN 1817 – 728X

The journal is included in the
List of publications
of the Control Committee in
the field of Education and
Science of the Republic of
Kazakhstan

*The journal is placed
into BD RINC. Agreement
N 788-12/2015 from
01.12.2015*

Written consent of editorial
board at reprint, as well as
references in citing of journal
"Problems of AgriMarket"
are mandatory.

The editorial office reserves
the right to use published
articles in other publications,
including electronic
databases.

Food products market

B.T. Aimurzina, M.Zh. Kamenova, R. Shokan, A.D. Berdimurat Food Industry of the Republic of Kazakhstan: Current Status and Problems	132
S.K. Mizanbekova, B.B. Kalykova, I.T. Mizanbekov Issues of sustainable development of grain product subcomplex of Kazakhstan	139
E.E. Gridneva, G.Sh. Kaliakparova, O.S. Guseva Current trends in the development of wheat market in the Republic of Kazakhstan	148
F.A. Shulenbayeva, S.T. Okutayeva, K.M. Madenova Problems and prospects of the livestock sector development	155
A.K. Shukurov, B.M. Shukurova Creation of livestock exchange stock and its impact on livestock production development in the western region of Kazakhstan.....	162
K.T. Alenova, A.Zh. Nukesheva, A.K. Ernazarova Economic aspects of milk production in the Republic of Kazakhstan.....	169
R.Z. Kurmankulova, G.S. Kaldenova, Sh.U. Niyazbekova Fisheries of Kazakhstan: factors, export potential, problems and ways of their solution	177

Development of cooperation, production means market

G.U. Akimbekova, G.K. Egizbayeva, U.R. Kaskabayev Features of organization of agricultural cooperatives in Kazakhstan and Zhambyl region	185
D.A. Kaldiyarov, Zh.Sh. Abdykaliyeva Development of cooperation in agriculture of the Republic of Kazakhstan..	194

Environmental economics

G.K. Kurmanova, A.A. Moldakhmetov Land monitoring based on GIS technologies	202
---	-----

Social issues of the village

S.V. Bepaly, A.S. Narynbayeva, L.I. Kashuk Rural labor market: features of regional development	209
A.K. Dzhusibaliyeva, G.Zh. Abdykerova Public support of employment in agriculture of Kazakhstan	215

Words of young scientists

Zh.S. Mukhametzhanova Bread and bakery products market in Almaty region	225
Birthday greetings	232